

РЕШЕНИЕ

№ 3102

гр. София, 19.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 18.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **782** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл.203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с чл.1, от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по исковата претенция на П. С. Ч. с ЕГН [ЕГН] и адрес [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи, за присъждане на неимуществени вреди в размер на 1000 (хиляда) лева за периода от 19.12.2017г. до 12.01.2018г. - за времето от фактическото задържане на ищеца до датата на предявяване на иска, претърпени от незаконосъобразността Заповед № 33-1806/19.12.2017г. на полицейски орган при СДВР, отменена от съда. Исковата претенция е уточнена с молба от 23.04.2018г.

Ищецът П. С. Ч. иска от съда да осъди СДВР да му заплати сумата от 1000 лв., представляваща обезщетение за нанесените на му неимуществени вреди от отменената незаконосъобразността Заповед № 33-1806/19.12.2017г. на полицейски орган при СДВР.

Отмяната на заповедта е постановена с влязлото в сила на 09.06.2019г. Решение № 2328/05.04.2018г. по адм.д.адм.д. 444/2018г. на АССГ.

Исковата претенция е уточнена с молба от 23.04.2018г. като ищецът претендира неимуществени вреди в размер на 1000 лв. за присъждане на неимуществени вреди в размер на 1000 (хиляда) лева за периода от 19.12.2017г. до 12.01.2018г. - за времето от фактическото задържане на ищеца до датата на предявяване на иска, обективиран първоначално в жалба с вх. № 453/05.01.2018г. на Административен съд София град,

подадена от ищеца срещу Заповед № 33-1806/19.12.2017г. на полицейски орган, по оспорването на която заповед е образувано адм.д. 444/2018г. на АССГ.

Също ищецът претендира присъждане на законната лихва от предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, както и на направените съдебно деловодни разноски по воденето на иска за вреди.

В молбата на ищеца от 23.04.2018г. са посочени и обстоятелствата, на които се основава исковата претенция, а именно:

1.1. По отношение на вида на вредите е уточнено, че ищецът претендира обезщетение за понесени неимуществени вреди, както е посочено в първоначалната ми жалба срещу заповедта за задържането му, а именно: понесени болки, страдания, негативни преживявания и усещания, неудобство, емоционален шок, дискомфорт - физически и емоционален, предизвикано чувство на отчаяние, безсилие, притеснение и чувство за накърнени чест, достойнство и добро име като личност, като баща, съпруг, отговорен човек, доверен бизнес партньор и управител /мениджър/ на софтуерна фирма с международна известност.

1.2. По отношение на обстоятелствата, на които се основава претенцията, ищецът е уточнил, че основанията за иска са посочени още в жалбата срещу заповедта. Допълнително е уточнил, че самият факт на задържане въз основа на незаконосъобразна заповед, фактическото му лишаване от правото на свободно придвижване и поставянето му в изолирана среда довели до негативни преживявания и усещания, неудобство, емоционален шок и дискомфорт - физически и емоционален, чувство на отчаяние, безсилие, притеснение и чувство за накърнени чест, достойнство и добро име. Чувствал се възмутен, но също така унижен и безсилен. Тези усещания били допълнително засилени от условията, при които бе изпълнявана заповедта за задържане и от действията, предприети в изпълнение на незаконосъобразната заповед. Позовава се на продължителността на задържането – почти 24 часа и с белезници, завързан към пейка в коридора на полицейското управление - 01 РУ на СДВР, без възможност да помръдне, като белезниците причинили неудобство и физически болки и страдание. Храна и вода били донесени от близки. На свиждането с адвокат през цялото време присъствал полицейски служител, като по този начин бе нарушено конституционното му право по чл.30, ал.5 от Конституцията за среща насаме с адвокат и на неприкосновеност на комуникацията. Ищецът се е позовал и на условията, при които пребивавал по време на задържането, които определя като изключително нехигиенични, без възможност за ползване на елементарни хигиенни принадлежности.

1.3. Ищецът също изтъква, че по време на задържането не е оказвал съпротива или показвал агресия, включително вербална, но въпреки това спрямо него са ползвани помощни средства - белезници при липса на каквито и да било предпоставки по чл.72, ал.2 от ЗМВР. Счита, че подобно отношение не било наложително, счита същото за нечовешко и унижително.

1.4. Ищецът счита, че изпълнението на заповедта за задържане е в нарушение на чл.72, ал.9 от ЗМВР и Инструкция №81213-78/24.01.2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи (обн.ДВ бр.9 от 3.02.2015 г.). В мястото на задържане очевидно нямало специализирано помещение за задържане и въпреки това не е бил преместен на място с такова помещение.

Поставянето на белезници счита за нарушение на чл.8 от Инструкцията, забраняваща използването на помощни средства по чл. 85, ал.3 от ЗМВР, освен в изрично предвидените случаи.

1.5.Ищецът се е позовал и на обстоятелства и последици, настъпили след преустановяването на задържането му. Твърди, че след освобождаването му станал по-затворен и бял принуден да ограничи социалните си контакти. Възникнали неразбирателства със съпругата му. За проверката срещу него узнали както близки роднини, приятели и колеги, така и делови партньори, което сериозно накърнило репутацията му, градена с годините и се отразило негативно на обществената оценка за него. Също твърди, че част от хората, с които работел, поставили под съмнение моралните му устои, интегритета и надеждността му като контрагент. Това засилило допълнително негативните му възприятия и предизвикало чувство на срам, бил принуден да обяснява, че не съм престъпник.

1.5.Също ищецът претендира, че незаконосъобразността на заповедта за задържането ми и начинът на изпълнението и са в очевидна и пряка причинно-следствена връзка с претърпените вреди, тъй като ако не е бил задържан незаконно и при описаните условия, посочените вреди нямало да възникнат, а друга причина за тях, извън задържането, не съществувала.

Ищецът счита, че са изпълнени всички предпоставки по чл. 1 ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на държавата за вреди.

Пред съда ищецът е представляван от адв. М., който в ход по същество поддържа изцяло основателност на иска по основание и размер.

Ответникът СДВР е представил писмен отговор на исковата молба, в който оспорва предявения иск по основание и размер. Същевременно признава допустимостта на исковата претенция - отмяната на заповедта за задържане, първото основание по чл.1 ЗОДОВ, но счита, че не са налице основанията по чл.4 ЗОДОВ за ангажиране на отговорността. Твърди, че за фактическите действия по задържане, на които се основава исковата претенция, не попадали в приложното поле на чл.1, ал.1 ЗОДОВ тъй като предмет на изследване в процеса съставлявали вредите от незаконосъобразния кат. Неблагоприятните условия, при които ищецът е пребивавал в районното управление счита за недоказани, а също така не били предмет на обсъждане по делото.

Ответникът счита, че твърденията за понесени неимуществени вреди били голословни, същите не били подкрепени от никакви доказателства. В тази връзка намира за необходимо негативните изменения да бъдат изследвани от специалист, притежаващ специални знания - психиатър, психолог, психотерапевт. Освен липсата на доказателства относно твърдените вреди, между действията на служителите от СДВР по задържането и твърдените от ищеца вреди липсвала и причинна връзка. Позовава се на съдебната практика на ВКС - по гр. дело 85/2012г, Решение № 480/23.04.2012г. по гр. дело 85/2012г, и Решение № 551/06.03.2013г. по гр.д. 203/2012г. ,и двете на 4 -то гражданско отделение.

Ответникът претендира, че са налице основания за прилагането на чл.5 ЗОДОВ като се позовава на установената фактическа обстановка в решението по адм.д. 444/2018г. и конкретно, че към момента на проверката жалбоподателят не е притежавал документи за собственост, както и такива за изпълнена процедура по регистрация,

което наложило да бъде транспортиран до 01 РУ СДВР, позовава се и на постановлението за прекратяване на досъдебното производство от 17.01.2018г., приложено по делото, и конкретно в частта от мотивите, че "макар и формално деянието да е осъществено състава на престъпление по чл.345, ал.2 вр. ал.1 НК, неговата обществена опасност е явно незначителна, също се позовава и на жалбата - посоченото, че било извършено само административно нарушение по чл.175, ал.1, т.1 ЗДВП. Изложеното установявало доказаност на извършеното правонарушение, от което ищецът не би следвало да бъде обезщетяван впоследствие.

В случай, че съдът счете иска за основателен, счита размерът му за прекомерен, несъответстващ на степента, продължителността и интензитета на увреждането. Същият не бил съобразен с критериите за определянето му - икономически растеж, стандарт на живот, средностатистически показатели за доходите към страната към датата на настъпването на вредите. При този си размер, обезщетението би обогатило патримониума на засегнатото лице, в разрез с изискването за репарирането на неимуществените вреди по справедливост по чл.52 от ЗЗД. Ответникът иска присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Пред съда ответникът е представяван от юрисконсулт П., която в писмени бележки поддържа по същество аргументите в отговора на исковата молба, а при евентуалност, в случай на основание за присъждане на обезщетение, поддържа, че искът е в завишен размер, несъответстващ на твърдените вреди и изискването за справедливост по чл.52 ЗЗД. Счита ,че в конкретния случай е налице съпричиняване по чл.5, ал.1 и ал.2 ЗОДОВ, поради което обезщетение не се дължи.

Прокурорът - К. при СГП, представи в ход по същество заключение за основателност на иска, като съдът следва съобразно доказателствата по делото да определи размера му.

Съдът по основанията на исковата претенция от фактическа и правна страна приема следното:

Исковата претенция е процесуално допустима по чл.204, ал.1 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ - претендират се вреди от незаконосъобразен административен акт, и издаден при изпълнение на административна дейност, отменен по съответния ред. Това се установява По делото е докладвано влязлото в сила на 09.06.2019г. Решение № 2328/05.04.2018г. по адм.д.адм.д. 444/2018г. на АССГ и с което е отменена Заповед № 33-1806/19.12.2017г. на полицейски орган за задържането на жалбоподателя в Първо РУ - СДВР.

Съдът с определение по делото 19.11.2019г., съдържащо и предварителен доклад по реда на чл.146 ГПК вр. чл.144 АПК, е указал изрично на страните доказателствената тежест. Не е спорно между страните, че е налице незаконосъобразен акт, отменен по надлежния ред, и който акт е издаден при и по повод упражняване на административна дейност.Спорни са останалите елементи по чл.4, ал.1 ЗОДВ за ангажиране на отговорността на държавата за вреди - вид и размер на причинените вреди и причинната връзка между вредите и незаконосъобразното задържане на ищеца, както и по приложението на чл.5, ал.1 ЗОДОВ

Във връзка с възражението по чл.5, ал.1 ЗОДОВ в писмения отговор ответникът се позовава на мотивите на съдебното решение по адм.д. 444/2018г. и конкретно относно установеното, че към момента на проверката от полицейските органи ищецът не е

притежавал документи за собственост на управлението от него автомобил, както и за регистрацията му, което наложило да бъде транспортиран до 01 РУ - СДВР, както и на основанията за прекратяване на досъдебното производство, изложени в Постановление за прекратяване на наказателно производство от дата 17.01.2018г., постановено от К. Н., прокурор при СРП по пр.пр. 49 000/201г. по описа на СРП/ДП 3217/2017г. по описа на 01 РУ - СДВР. Видно е от мотивите на постановлението - л. 49 от делото, че досъдебното производство е прекратено на основание, че макар и да е осъществена съставата на престъплението 345, ал.2, вр. ал.1 НК, неговата обществена опасност е явно незначителна и деянието като малозначително не е престъпно - налице е хипотезата на чл.9, ал.2 НК. Възприети са обясненията на ищеца за решението му да придвижи на собствен ход въпросния автомобил без регистрационни номера, както и, че към същия момент е негов собственик. От свидетелските показания на И. дори е видно, че и двамата с ищеца са дали обяснения пред дознатели преди ищецът да бъде задържан. Освен това видно от постановлението на прокурора за прекратяване на досъдебното производство, допълнително е назначена експертиза за това дали са променяни индивидуализиращите номера на автомобила. Действително няма данни по делото през периода на задържането да са извършвани каквито и да са процесуално-следствени действия, както твърди ищеца.

Обстоятелството, че едно лице е осъществило от формална страна състав на правонарушение, само по себе си не поражда като правна последица правомощие за полицейските органи да задържат дееца по реда на ЗМВР. Това следва най-малкото и от основанията по НПК за прилагането на мярката задържане под стража - като следва да се прецени опасността от укриване на дееца или да извърши отново престъпление. В мотивите на решението на АССГ за отмяната на заповедта за задържане изрично е посочено, че полицейските органи в процесния случай е следвало да разграничат административната отговорност от наказателната, както и, че не е имало фактически основания към 15,20 часа на 19.12.2017г. за издаването на процесната заповед за задържане, както и, че са представени доказателства за собствеността на автомобила, които е следвало да бъдат обсъдени от полицейските служители преди да осъществят фактическото задържане на ищеца Също съдът се е мотивирал с предвиденото по чл. 72, ал.1, т.1 ЗМВР - за задържане на лице при данни за извършено престъпление, а не задържане с превантивен характер.

Следователно, не може да се приеме, че с каквито и да е свои действия ищецът е съпричинил задържането си от полицейските органи и допринесъл по какъвто и да е начин за вредоносния резултат поради факта на самото задържане и от условията, при които е бил поставен по време на задържането. Възражението на ответника за приложимост на чл.5, ал.1 ЗОДОВ е неоснователно изцяло.

Ищецът претендира неимуществените вреди на две основания: от факта на самото задържане в социален аспект - неимуществени вреди, свързани със социалния му и личен живот и осъществяваната от него икономическа дейност, и - за претърпените от него лично неблагоприятни последици, поради условията на задържане в периода 19/20.12.2017г.. Ищецът претендира че е търпял вредите в периода от фактическото му задържане до 12.01.2018г. - датата на предявяване на иска.

От приетите писмени доказателства по делото от началника на 01 РУ на СДВР действително се потвърждава изложеното от ищеца, че по време на задържането му същият не е бил настанен в помещение за задържане, тъй като към датата на заповедта

- 19.12.2017г. 01 РУ -СДВР не е разполагало с арестни помещения, видно от писмо от 24.03.2020г., представено на л. 92 от делото. Такива арестни помещения са въведени едва със заповед от 26.02.2019г.

Въз основа на изявленията на началника на 01 РУ - СДВР, съдът приема за доказано, че в нарушение на чл.72, ал.9 от ЗМВР и Инструкция №81213-78/24.01.2015 г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в Министерството на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи (обн.ДВ бр.9 от 3.02.2015 г.) - само Инструкцията, ищецът не е бил настанен в помещение за задържане по време на престоя му в 01 РУ СДВР, продължил от 19.12.2017г. 15:20ч. до 14:10ч. на 2012.2017г.

Срокът на задържане на ищеца съдът приема за безспорно установен както в производството по оспорването на заповедта за задържане, така и въз основа на посочените часове в заповедта за задържането и за освобождаването на ищеца, - л. 7 по адм.д.444/2018г. на АССГ, приложено към настоящето, както и от часа посочен в протокола за личен обиск - 15:20ч. на 19.12.2017г., както и от книгата за задържаните лица в 01 РУ СДВР - л. 25 от същото дело, в която са вписани идентични данни за датата и часа на задържането и освобождаването на ищеца.

На първо място, следва да се кредитират твърденията на ищеца за начина, по който е бил задържан - с белезници през цялото време и "закопчан" за пейка в коридора 01 РУ - СДВР, до което място разпитаните по делото свидетели, или други негови познати лица, не са имали достъп. Съдът следва да приеме посоченото обстоятелство за доказано най-малкото поради факта, че в 01 РУ - СДВР, както се прие за установено по-горе, не е имало към 19.12.2017г. арестни помещения, т.е. при задържането му не е имало друг начин да бъде лишен от правото си да се придвижва свободно.

Тъй като не бил задържан в арестно помещение, то безспорно в периода на фактическото му задържане са нарушени абсолютно всички изисквания за задържане на лице в неговото положение по Инструкцията, и съответно неговите права да бъде поставен при условия, които зачитат човешкото му достойнство и не му налагат значителни неудобства, извън ограничаване на правото му на свободно придвижване, както следва от чл. 73 ЗМВР.

Поради това съдът не следва да обсъжда нарушаването на изискванията по отделно като причина за претърпените от ищеца неимуществените вреди, но следва да бъде посочено, освен начина на задържане, че на ищеца е подsigурена храна за периода на задържане от единия свидетел по делото, който е и пряк свидетел на неговото задържане. Освен условията по Инструкцията, са нарушени и дадените препоръки от Комитета за предотвратяване на изтезанията - орган по Конвенцията за предотвратяване на изтезанията, конкретно дадени с Доклад до българското правителство от 29 януари 2015г. - публично оповестен на сайта на Министерството на правосъдието, приложен за сведение на съда в превод на български на л. 72 и следващите от делото. Условията по Инструкцията - разпоредбите, на които ищецът се е позовал, обсъдени по-горе, е следвало да бъдат спазени при задържането на ищеца. Нещо повече, същият не е следвало да бъде задържан в 01 РУ-СДВР поради липсата на арестни помещения към този момент. По препоръките на Комитета в доклада, властите е следвало да гарантират на задържаните за през нощта в арестните помещения на

полицейските управления спазването именно на условията, предвидени в Инструкцията. Безспорно първото условие е лицето да бъде настанено в специализирано арестно помещение с площ най-малко 4кв.м. на едно лице, в което да бъде осигурено самостоятелно легло с всички принадлежности за почивка - дюшек, завивки и чаршафи, санитарен възел, с достъп до естествена светлина и свеж въздух, санитарен възел и т.н., съобразно регламентацията по инструкцията за оборудването на следствените арести от полицията и приложимите към тях правила.

Видно е, че КПИ в цитирания доклад по т. 42, е призовал българското правителство още през 2015г. да прекрати незабавно практиката на използване на метални парпети за прикрепване на задържани лица с белезници в полицейски управления, което изрично е забранено по инструкцията. В доклада изрично е обсъдено, че 01 РУ - СДВР няма няма функциониращ следствен арест - л. 76 от делото.

След отправеното предупреждение до българските власти да прекратят посочената практика, и констатацията, че в 01 РУ - СДВР няма арестно помещение, задържането на ищеца при каквито и да е други условия съставлява грубо нарушение. Без съмнение, никой негов свидетел не е имал достъп до мястото на задържането му, където твърди, че е бил „закопчан“ с белезници. Ответникът чрез юрисконсулта оспори и заяви, че не може да потвърди такова обстоятелство, а от своя страна ищецът е в невъзможност да го докаже. Доколкото обаче задържането без арестни помещения е следвало практиката, описана в доклада на КПИ и която е следвало незабавно да бъде преустановена, а ответникът не изложи доводи, че тази практика не е прилагана и не представи доказателства за това как точно фактически е ограничена свободата на придвижване на ищеца през периода от задържането му до освобождаването му.

Многократно във връзка със забраната по чл.3 ЕКПЧ Съдът по правата на човека в решенията си срещу България е приемал, че при задържане по чл.5, параграф 1 от същата конвенция, държавата е тази, която следва да докаже, че лицето е било задържано при спазването на изискванията на закона. Макар и да е изложил такива твърдения в отговора на исковата молба, ответникът не доказва спазването на каквито и да е изисквания за това, а изявлението на началника на 01 РУ - СДВР за липсата на арестно помещение в същото полицейско управление, изцяло опровергава този довод.

При тези обстоятелства, съдът следва да приеме, че ищецът е бил задържан именно с белезници през времето на задържането му. В казуса по делото задържането му е в нарушение на посочената забрана и препоръка на КПИ, представлява грубо показване на всички изисквания, поради което следва да се квалифицира като допуснато грубо нарушение на правата на ищеца в периода на задържане, произтичащо от заповедта за задържане, които наред с нарушението на правото му на свобода на придвижване по чл.5, пар.1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, обусловено от изначално от незаконосъобразната заповед за задържане, е нарушена и забраната по чл.3 от същата конвенция - забраната за нечовешко и унижително отнасяне, което нарушение освен това е и целенасочено, предвид липсата на арестни помещения конкретното полицейско

управление. Предварително е било известно, че разпореденото в заповедта, че ищецът се задържа в арестно помещение в 01 РУ СДВР, видно от съдържанието на самата заповед, е невъзможно и не отговаря на истината. Само по себе си липсата на арестни помещения обуславя и пряката причинно-следствена връзка между незаконосъобразния акт и грубото и целенасочено нарушаване на правата на ищеца. Съдът не допуска, че полицейски служител при 01 РУ - СДВР, в това число и издателят на заповедта за задържането на ищеца, няма знание, и конкретно към 19.12.2017г., за това дали има арестни помещения в полицейското управление, в което разпорежда лицето да бъде задържано. Най-малкото негова е била отговорността да провери този факт.

За претърпените от ищеца неимуществени вреди от незаконното му задържане на 19/20.12.2017г. по делото са ангажирани показанията на свидетелите С. И. и П. Ч.. И двамата свидетели са служители във фирмата, управлявана от ищеца, като свидетелят И. се познава от 7-8 години с ищеца, а Ч. - е съученик с ищеца. Показанията на същите не могат обаче да се ценят като заинтересовани или целенасочено дадени, доколкото съобщават данни за проверими факти, логични са и безпротиворечиви.

Свидателят И. е бил заедно с ищеца в управлението от него автомобил без регистрационни номера. Излага, че действията им не са считали за правонарушение, а само като подлежащи на глоба, която ще се заплати. Намеренията на ищеца и обстоятелствата, при които е решил да предприеме тези действия са обсъдени подробно в мотивите на постановлението за прекратяване на досъдебното производство срещу ищеца. Свидателят И. също е бил разпитван от дознател и на него му съобщено да донесе храна на ищеца, тъй като ще бъде задържан за 24 часа, като предал храната на полицаи. Свидателят също посочи, че е трябвало допълнително да се представят документи за автомобила. Трябвало

Свидателят И. също заяви, че задържането на ищеца е коментирано в работата, като в началото се шегували, но със сигурност не било комфортно на ищеца и спрели да се шегуват. Свидателят посочва, че ищецът е бил доста притеснен, съпругата му също, в това число след освобождаването му. Също свидетелят твърди, че ищецът не е очаквал да бъде задържан толкова дълго време, също е излагал пред него и подробности за времето на задържането - - завързан с белезници на едната му ръка за пейка, тоалетната била тъмна със студена вода, били 4 човека на пейката, която пейка била "на изхода" и полицаите излизали постоянно през тази стая и било студено. Тези данни ищецът споделил със свидетеля няколко дни след освобождаването му - след като излязъл то там и се успокоил след първоначалния шок и напрежение и леко засрамен от това. Ищецът помолил свидетеля да "не раздуваме" случая, въпреки че всички били възприели случилото се на шега. Свидателят предостави данни за професионалната ангажираност на ищеца, като посочи, че имал отменени срещи докато бил в ареста, но конкретно не знае какви. Свидателят изложи данни за семейството на ищеца, както и за реакцията на съпругата му на другия ден след задържането. Тя била ядосана и разочарована както на ищеца, така и на свидетеля.

Свидателят Ч. в часа и деня на задържането на ищеца, е управлявал друг

автомобил непосредствено зад него за да може впоследствие да върне него и свидетеля И. обратно в офиса. Въпросната кола без регистрационни табели била докарана в офиса, където работели. Свидетелят разбрал по телефона от С. И. за задържането на ищеца, той чакал пред полицейското управление да пуснат свидетеля И.. Ч. свидетелства, че друг служител на фирмата - [фирма], в която работят, а именно К. Ю., осъществил контакт със съпругата му във връзка с документи, които следвало да се представят за въпросния автомобил без регистрация в страната към онзи момент. Същевременно работното място на свидетеля било в близост до работното място на съпругата на ищеца - съобщи за около 3 метра разстояние между бюрата им, а работното място на ищеца било пред това на съпругата му. За реакцията на съпругата му съобщава, че е била ядосана, но това било нормално. След освобождаването му ищецът дошъл направо в офиса, Ч. бил свидетел на това. Също Ищецът помоли Ч. да не коментира св офиса ,защото не всички знаели какво се е случило, свидетелят опазил дискретност, знаели само четирима души - двамата свидетели, съпругата и К. Ю. Свидетелят съобщи за оплаквания на ищеца от болки в гърба, които му пречели да спортува по някой път - конкретно бокс. Тези болки се засили по време на престоя му в ареста. Изложи идентични данни за положението на ищеца по време на задържането му.

Съдът след справка в публичния Търговски регистър установи, че действително ищецът е бил съдружник в [фирма], като съдружниците са общо 9 лица. Предвид на това следва да се приемат за достоверни твърденията му, че отсъствието му е събудило съмнения у неговите съдружници по отношение на отсъствието му и на него като личност. Също към датата на процесното задържане ищецът е бил управител на дружеството, какъвто е и понастоящем, но съдружниците са само двама - ищецът и още едно лице. Освен в посоченото дружество от свидетеля Ч., ищецът е съдружник и в други дружества, в това число и в [фирма], чийто управител е К. Ю..

Предвид на изложените данни, то съдът намира,че действително ищецът е претърпял неимуществени вреди както на основание, че е следвало да обяснява отсъствието си от офиса на други лица, негови съдружници. Показателно за необходимостта да бъде на работното си място е явяването му в офиса след ареста. Нормални и логични в житейски аспект са и данните, изнесени от свидетелите както за реакцията на ищеца така и за неговата съпруга, а също и да не се разгласява случая.

Също съдът намира, че при условията, при които фактически е бил поставен по време на задържането, в противоречие с всички изисквания и най-вече, да бъде ограничена само свободата му на движение, действително е претърпял описаните в исковата молба, изложени по-горе от съда, негативни преживявания. Условията в които е поставен действително накърняват човешкото достойнство, още повече, предвид съзнанието му, че извършеното от него не представлява престъпление, както и, че е дал обяснения и представил документи за въпросния автомобил преди да бъде задържан, които данни са взети предвид при преценката за законосъобразността на заповедта за задържането му и са установени безспорно от съда в решението

му по адм.д.444/2018г. на АССГ.

В тази връзка съдът намира, че без основание в закона са нарушени основни права на ищеца, защитени по Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи и конкретно по чл.5, параграф 1 вр. чл. 3 от същата, поради което и се дължи на ищеца обезщетение от държавата.

Предвид на изложеното, то се установяват и останалите две предпоставки по чл.1, ал.1 вр. чл.4 ЗОДОВ - претърпени неимуществени вреди, които са в пряка причино-следствена връзка с незаконосъобразния административен акт- процесната заповед за задържането на ищеца от 19/20.12.2017г. в 01 РУ СДВР.

По основателността на исковата претенция съдът намира следното:

Ищецът претендира 1000 лв. обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за периода от 19.12.2017г. до 12.01.2018г.

Свидетелите не изнесоха данни за конкретен период, в който е търпял вредите. Само от свидетеля И. може да се съди, че ищецът е споделил за условията, при които фактически е бил задържан, след като се е успокоил, но не е ясно кога е станало това.

Доколкото за здравословното състояние на ищеца конкретно няма доказателства от преди задържането, от свидетелските показания на Ч. не може да се изведе да се е влошило поради задържането му. Твърдения за здравословното състояние не се навеждат в уточнението на исковата молба. Поради това съдът приема за доказани негативните преживявания както по време на задържането, така и след това, но на основанията от емоционално, а не от здравословно естество. При преценката на тези обстоятелства съдът съобрази и социалната роля на ищеца - освен съпруг и баща на непълнолетно тогава дете (свидетелските показания на И.), на управител и съдружник. което е налагало да изпълнява посочените си социални роли в периода на задържането му.

Настоящият състав на съда не намира за установено и доказано изрично по делото уронване на доброто име като личност - като съпруг и бизнес-партньор в резултат на задържането, а от там и настъпването на вреди, но действително, същият е бил принуден най-малкото да обяснява отсъствието си, доколкото от ареста е дошъл на работното си място. Този извод не се опровергава от обстоятелството, че от събраните по делото доказателства се установява, че само 4 от лицата, с които работи са знаели за случая, за които може с основателност да се предполага, че са запазили дискретност, най-малкото ищецът е продължил да работи с двамата свидетели и управителя на едното от дружествата, в които е съдружник. Също няма съмнение за реакцията на съпругата му - била ядосана и разочарована, което е житейски логично.

Също макар и да няма изнесени данни от свидетелите за негативни последствия или оценки, засягащи личността на ищеца, свързани с неговата работа, това не опровергава извода, че е изпитал неудобство и поради това

негативни емоции заради отсъствието си по време на задържането му. Твърдението на ответника по делото по чл. 5 ЗОДОВ е недоказано, и обратно на наведеното от него в конкретния случай не е налице хипотеза за освобождаване от отговорност. Настоящия съдебен състав намира, че с действията си ищецът не е причинил увреждането поради негова изключителна вина или същият да е допринесъл за увреждането.

От приетото за установено по делото съдът намира, че ищецът е бил незаконно задържан, за което при условията на чл.4 ЗОДОВ отговорността на държавата за вреди следва да бъде ангажирана в пълна степен.

С оглед гореизложеното, настоящият съдебен състав намира, че са налице предпоставки за основателност на предявения иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ –незаконносъобразен акт на орган на държавата, доказано е настъпването на вреди на 19/20.12.2017г., както и пряка и непосредствена причинна връзка между незаконносъобразния акт и търпени от ищеца неимуществени вреди.

В конкретния случай са настъпили неимуществени вреди по време на задържането – негативни емоционални преживявания, които са търпени и впоследствие, най-малкото е имало период, в който по твърденията на И. е изпитвал преживян стрес и шок от задържането, който период съдът следва да преценява житейски. Претенцията на ищеца за срока на вредите - от 19.12.2017г. до 12.01.2018г., т.е. по-малко от месец, следва да се приеме за житейски оправдан.

В чл.4 от ЗОДОВ не са установени критерии за определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди. Съгласно §1 от ДР на ЗОДОВ за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на гражданските и трудовите закони. В настоящия случай приложение намира разпоредбата на чл.52 от Закона за задълженията и договорите. Съгласно трайно установената съдебна практика понятието „справедливост” по смисъла на чл.52 ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са вида, характера и интензитета на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Съдът намира в конкретния случай, че следва да съобрази като обстоятелство и грубото нарушаване на закона - разпореждането ищецът да бъде настанен в арестно помещение при фактическата липса на такова в 01РУ-СДВР.

Интензитетът на породените негативни емоционални преживявания, поради социалната роля на ищеца не може да се определи като нисък. Ето защо съдът намира, че за претърпените неимуществени вреди по критериите за справедливост ищецът следва да бъде обезщетен със сумата от 1000 лв., който размер е предявен от ищеца, но в случая обезщетението има повече морален, а не финансов характер. В този размер искът следва да бъде уважен, в това число и претенцията за лихви като акцесорно вземане, на основание чл.86 ЗЗД, считано от датата на предявяване на иска - 12.01.2018г.

На основание всичко изложено и чл.172, ал.2 от АПК Административен съд София-град, Първо отделение, 12 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи ДА ЗАПЛАТИ на П. С. Ч. с ЕГН [ЕГН] и адрес в [населено място], сумата от 1000,00 (хиляда) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени вследствие незаконното му задържане в 01 РУП СДВР на 19.12.2017г. и за периода от последната дата до 12.01.2018г., ведно със законната лихва върху обезщетението от 12.01.2018г. до окончателното плащане на обезщетението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, подадена чрез Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: